

DANICA.

Katolišk cerkven list.

№ 48.

V petertik 25. listopada 1852.

Tečaj 7.

Sv. Cecilia.

Vzdigni pesem glase svoje
V sveto čast Cecilie,
Pisal, struna naj zapoje
In razlega v koru se!
Rada, o devica sveta,
Svete pesmi pela si,
V božjim petju bila vneta,
Pletla venec čistosti.

Pri nevercih zvesta bila
Svojmu si Zveličarju,
Si za vero kri prelila,
Se darvala Jezusu.
Valerjano tovaršica
V sveto vero ga dobiš.
Z njim živela ko devica,
Z njim v nebesih zdaj živiš. —

Mucenica in devica,
Dvojni venec venca te,
V raj svetim si cvetlica,
Kjer spomlad ti večna je.
Zdaj prepevaš brez nehanja!
Dviško pesem Jagujeta,
S trumo zvoljenih obdana
Povisuješ čast Boga.

Vzdigni pesem glase svoje
V čast zato Cecilie,
Pisal, struna naj zapoje
In razlega v koru se.
„Bod' pozdravljena, devica!“
Naj stoglasno zaverši,
Peveam, godeam pomočnica
Bodi zvesta vselej ti! —

A. Praprotnik.

Adventne misli.

„Gospod je blizo.“ Fil. 4, 5.

I.

Bil je lep jesensk popoldan, toplo solnce mi je prijazno v izbo sijalo in me vabilo na prosto polje, vživati čistiga in okrepčajočiga zraka, preden se merzel sever led naredi in z belo snežno odejo trudno zemlje v zimsko spanje zaziblje. Napravim se in grem. Oh, ali kako se je v kratkih tednih vse spremenilo! Utihiilo je veselo petje krilatih pevcev pod nebam, zginiilo drevja belo in pisano cvetje in ocem prijetno zelenje, le ovelo listje mi je nekako otožno pod nogami šumelo. Oh, sim globoko sam per sebi izdihnil: glej, kamorkoli ze ozreš,

povsod ti naproti stopi žalostna podoba smerti, vse je, kakor de bi vsa natura na mertvaški postelji v poslednjih izdihljajih pojemala, pričakovaje, de ji ledeni gruden smertni pot s čela obriše in jo z mertvaškim pertam zagerne; le mlade kali jesenskih setev so pričale od se budečiga naturniga življenja in me poveseljivo učile, de zima konča s spomladjo, de pride po smerti vstajenje. In se bolj globoko sim izdihnil ter se dalej sam seboj govoril. Glej, sim djal, tudi per tebi se je ze zdavnej osulo veselo cvetje spomladnih dni tvoje mladosti, zdavnej so ze omolknili v tvojih persih čeversti glasi veseliga petja, lahko je, do so tudi za tebe ze memo sli prijetni poletni dnevi tvojiga življenja, in lahko je, de je ze tudi za tebe nastopil neprijazni poznojesenski čas, zakaj smert je skoz razne boleznj tudi na tvoje vrata ze nektere kratj prav pomenljivo poterkala. O kako slep je pač človek, sim se začel sam nad seboj jeziti, vse to vidi in ve, in vonder ne pomisli! Lovi čas, kteri se derzati ne da in pozabi na večnost, ktera tudi takrat minila ne bo, akoravno hi si duša v pogubljenj stokrat želela: iše stvarem dopasti, ktere mu bodo vzete, in ne iše Bogu dopasti, kteriga posestvo je vonder edina sreča za čas in večnost! Na vse misli človek, le na smert noče misliti, na vse se perpravljja, le na smert se noče perpravljati, pričakuje tega in uniga, le prihoda Gospodoviga ne, kteri je morebit ze silno blizo, in mu ni mar, ali ga bo Gospod nasel, kedar pride, budečiga v dobrih delih, ali pa spijočiga v smertnih grehah. O zmota prestrasna, o slepota objokovanja vredna! Tako sim hodil dolgo po polji in kakor se kaže, so bile moje misli bolj žalostne, kakor vesele; zdaj se mi je zdelo, kakor de bi mi mertvaško zvonenje v usesih donelo, in zopet, kakor de bi bučale mogočne trobente sodniga dneva, budit v grobih spijoče mertve. O mertvaski zvonovi, le zvonite, o sodne trobente, le bučajte, sim djal, saj ste ve naj boljši učence modrosti in pobožnosti, ve naše raztrošene misli nar bolj v Bogu zberete, ve nar bolj presunete s svetim straham naše meso, de se hrabro (serčno) bojuje v vojski zoper mnogotere skušnjave, ve nar bolj v našim sercu pokročate (ukrotite) preveliko ljubezin do tega sveta, ga odtergujete od minljivih nečimurnost posvetnih in ga povzdignete k nebesam, kjer je edina lepota, vse ljubezni, edino bogastvo, vsiga hrepenenja vredno! — Solnce je ze globoko v zahodu stalo, ko pridem do doma; ali komej se usedom poln teh in enakih misel, stopi v izbo moj dragi prijatelj Bogomil in se čudi, ko me najde nekako žalostniga in tako silno zamišljeniga. Bog te sprimi, ljubi moj Bogomil! mu rečem: usedi se k meni,

ravno v pravim času si prisel, zakaj serce mi je tako težko in polno, de mi je treba koga, se z njim pogovoriti in si serce polajšati. Začnem tedaj Bogomilu praviti vse, kar sim si mislil prehajaje se po polji, in Bogomil mi reče: „Tvoje misli so pač kaj permerne tekočim dnevem. Stojimo namreč ravno na pragu svetiga adventniga časa, ko nam tudi sveta cerkev pomenljive resnice v spomin kliče in nam dve nedelji zapored pred oči postavi prihod Gospodov na veliki sodni dan.“ Prav imaš, dragi moj Bogomil! mu rečem, misli na smert in sodbo so zlasti permerne tihimu adventnimu času, ko zvonajno delo pojenja, vsa natura okoli nas mirno spava, je bolj mrzčno kakor jasno nebo, so dnevi kratki in noči dolge, in vse človeka vabi, se notri podati v hišico svojiga serca, in v premišljevanji večnih resnic se z zbranim duham perpravljati na prihod Gospodov. Beseda advent namreč pomeni v slovenskim prihod, in sicer prihod Gospoda našiga Jezusa Kristusa, ali ta prihod Gospodov se je začel, ko se je večna Beseda večlovečila (meso postala), odrešit vesoljni svet greha in pogubljenja in ga spraviti z razzaljenim Bogam. Ta prihod terpi se zdaj in noter do konca sveta; zakaj večlovečena Beseda se vedno med nami v nar svetejšim Zakramentu prebiva, in Kristus se vedno skoz svoje namestnike po svetu okoli hodi, ise zgubljenih ovčic in jih z milim glasam k sebi vabi in terka neprenehama na vrata našiga serca, de bi mu odperli, in ga notri pustili, de bi pri nas prebival in z nami večerjal. Veseli spomin tega prviga prihoda Gospodoviga obhaja mati katoliška cerkev na visokosveti božični praznik, in svoje otroke skoz štiri adventne tedne na njega perpravlja. O de bi pač vsi kristjanje lepi adventni čas v duhu sv. cerkve obhajali! O de bi se pač v tem svetim času vse človeške serca nebeskimu Zeninu vdale, se očistile hudobe in grehov, se kakor neveste ovenčale z vencam prelepih čednost in se spremenile v lepó ozaljsane jaslica, v ktere bi mati Maria z veseljem svoje presveto Dete položila! „Bog te usliši“, je zdihnil Bogomil. — Drugi prihod Gospodov bo na veliki sodni dan, kedar bodo bučale trobente angelske in bo dala zemlja svoje mertve nazaj, se bo perkazalo znamenje odrešenja na nebu in bo prisel Kristus na oblakih nebá, ne več kakor Odrešenik, ampak kakor sodnik s strašno vago pravice Božje v rokah, in vsi, kteri bodo prelahki najdeni, bodo verženi v brezno večniga pogubljenja. O moj Bogomil! angeli in svetniki bodo takrat pred obličjem serditiga Sodnika trepetali, kakó se bo tedaj se le nama ubogima grešnikama tisto uro godilo? „Bog nama daj takrat na desnici stati“, je pristavil Bogomil in globoko ginjen svoje oči proti nebesam povzdignil. De, sim rekel, Bog daj takrat nama in vsim ljudem na desnico postavljenim in pristetim biti kardelu izvoljenih božjih! De se bo pa to zgodilo, je treba, de se na prvi prihod Gospodov vredno perpravimo, zdaj ko nas Kristus, ne kakor sodnik, ampak se kakor Odrešenik obiskati želi in nam z milodarnó roko neskončno ceno svojiga odrešenja, odpusenje grehov in nebesko oblačilo posvečujore gnade bežje ponuja. „Ne zameri, mi ljubi prijatelj! mi zaverne Bogomil, od vredniga perpravljanja na ta prvi prihod Gospodov bi pa jaz stebój natanjko rad govoril, ali za danes se je že zmračilo: ako ti je tedaj ljubo, te v kratkim zopet obisem.“ Tvoje obiskanje bo moje veselje, in poslovala sva se: Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Na vekomaj. Amen.

Pismo

apostolskiga misionarja Huot-a g. Luquetu, Hebebonskimu škofu iz Junan-a v Kataji poslano.

Prečastitljivi Gospod!

Ker dobro vém, kako serčno se pečate za vse, kar se tiče časti Božje, zveličanja duše in časti našiga (misionarskiga) društva; sim si svest, de vas bom razveselil, ako vam podam naznanila, ktere sim ravno zdaj od prečastitljiviga g. Filomeliskiga škofa dobil. Te le so lastne besede njih škofje milosti. „Čast mi je, vam žalostno in ob enim tolažljivo naznanilo o blazeni smerti prečastitiga gospoda Vahala in njegoviga kateheta podati. Oba sta ravno tisti dan v boljši življenje sla; bila sta v ječi zadušena in ostrupena.

Ze pred nekoliko dnevi smo od vječenja svojiga draziga sobrata zvedili. Bil je na Tonking-skih mejah v sredi nove po njem napravljene kersanske občine; tam je peršel v roke mandarinu tretjiga oddelka, kteri je proti misionarjem silno sovražniga serca. Precej prvi dan je bil neusmiljeno mučen in je mógel težko tepenje s palicami terpeti. Častiti gospod Vahal in njegov katehet sta bila perve dni maliga travna (11. m. travna 1851) po štiri letnim jetništvu ob življenje perpravljena. Dva kristjana, ki sta imela sporočeno, jima pomoč perpraviti, sta bila tudi vjeta in od tistihmal ne vém, kaj se je z nima zgodilo. Nedvomljivo se bo ž njima delalo, kakor z njunima duhovnima očetama. Tako dela neverska pravica! Dotični mandarin je vedil, de je njegov stan v nevarnosti, ker je vkljub uterjenih dogovorov misionarje terpežil; se tedaj iz zadržge spraviti, ji je dal z njunimi ljudmi vred brez očitniga obsojenja vsmertiti. O de bi Bog nam poznej tako smert dodelil! Kri spričevavcov (mučencev) je seme kristjanov. Satan derži kitajski narod preveč terdo v svojih parkljih, kakor de bi ga brez kervaviga boja izpustil. Ze čez eno leto so častitiga g. Vahala zalezovali; kolikrat je bila že njegova vera poskušena, zlasti pri ti perloznosti, ktero bom vam zdaj povedal, kakor sim slišal iz lastnih ust predragiga prijatla, in tudi iz ust kristjanov, ki so priče bili.

Lansko leto nekak o tem času (1850 h koncu maliga in začetku veliciga travna) je bil pri neki kersanski občini ne delec od poglavitniga mesta, in je kerstil tam dvajset odraslih en dan. To je bilo več kakor dosti, neprijatla nar hujsi raztogotiti. Ta čas je bila tolika susa, de v mnogih vaseh se dosti vode niso imeli, si žejo potolažiti. Bila je viditi nevarnost, de se nič ne bo perdelalo na nezmérni ravnini, ktera sicer več od polovice rajza za glavno mesto daje. Ze petdeset dni so ajdje v svojih malikovavnicah močno dežja prosili; hodili so v ta namen s procesijami in so darove prinašali, h kterim so vsi, veliki in mali, bogati in ubogi, od najposlednjisiga berača do prviga mandarina perhajali. Povsod so se perpogvale kolena in se je kričalo, kakor nekdej: Bal, usliši nas! Ali takrat kakor zdaj ima bal le ilovne useša, ktere k slisanju niso stvarjene: kristjanje pa se teh opravil niso vdeleževali. Ko je ajdam njih gluha molitev zameržela, so k vražam pribežali, de bi vzrok te grozne šibe zvedili. In dozdevalo se jim je, de bi bili kristjanje tega krivi, in de bi vgodniši vreme peršlo, ako bi tudi kristjanje na njih vrazne opravila hodili in dežjeviga duha utolažiti si prizadevali. Ta govorica se je kakor blisk razsirila. Vstane zgon k bližnjimu ter-

gu, kjer se nanaglama nezmerna množica ljudi zbere. Ondi se zopet sklene: kristjanje se morajo drugim ljudem perdružiti in dežja prositi; ako pa ne bodo brez vsake pomude s svojim učencem (g. Vahalam) vred živi sezgani. — Ne da se utajiti, so rekli, de so oni te suše krivi. Pred nekoliko leti je bila vera nebeškiga Gospoda v celi ti okrajni se neznan; pa tudi duhovi svoje jeze niso se nikoli tako britko razodevali. — Tako je mislil in govoril neverški ljud, kar se neprevidama pošten osemdesetletin starček moško oglasi: bil je goreč kristjan, napolnjen s tisto vero, ktera vse premaga. „Ne bojte se,“ reče višjim, „nebeški Gospod vam zamore tolikanj zaželeniga dežja dati, in le On sam ga zamore dati. Perpustite mi samo tri dni, bomo mi kristjanje goreče dežja prosili, in ga bomo tudi dobili. Vi pa zamorete tudi perpomoči in nam preskerbeti, česar potrebujemo. Pripravite nam tudi spodobin kraj, de se bomo v njim zbrali; zakaj slehern zmed vas mora pričati biti, de se pri naših božjih službah vse spodobno godi.“ — „Ali bi bili vam dobri naši tempelni?“ so ajdje precej na to rekli. — „Dobri; ali maliki morajo vun, in namesto njih se mora tam križ postaviti,“ reče starček. Svet je bil kar naravnost sprejet, in v kratkim je bilo vse perpravljeno. Ljudstvo se je gnalo do narbližjiga mališkiga tempelna; nebogi božički so bili nekaj skoz vrata, nekaj skoz okna odpravljeni, kar se sicer ni s prav posebnim spostovanjem godilo; ni bil namreč njih praznik. Na mesto njih so se postavile kersanske podobe. Drugi dan so se imele molitve perčeti.

Ko je bilo vse to pripravljeno, so castitimu Vahalu naznanili. Bila je že noč. „Moram spoznati,“ tako mi je pravil ta dragi sobrat, „ko sim to reč dobro premislil in prevdaril, de sim se znajdel v ne majhnih zadergah. Moja čast, kakor tudi družih kristjanov, je bila v nevarnost djana. Moja pričujočnost je bila sploh znana. Ne ene meglice na nebu; nikjer ne nar manjšiga znamnja dežja, tako slovesno obljubljeniga. Pomolil sim pa zaupljivo k Bogu in k njegovji deviški Materi, in sim se čisto vpokojil.“ Drugi dan so se vsi kristjanje postili; in po sveti maši, ki so jo v svoji kapeli slišali, so izšli v procesii litanije k vsim svetnikam spevajoči. Novokersenec svetično oblečen je pred nami nesel križ z globokim spostovanjem. Za njim je sla cela kersanska občina; častiti gospod Vahal v koretlju in stoli je procesijo sklenil. Po stranéh so neverniki molče stali. Ko so na imenovano mesto persli, so se navadne molitve za dež slovesno opravile. Po tem je molil vsak, kakor je vedil in znal, dokler ni bilo čas jesti. Tu so se pa neverniki prijeli dela, oni sami so kristjanom stregli, kteri so vsi skupej jedli, razun častitiga gospoda Vahala, ki so mu bili posebno mizo perpravili. Nebo pa je bilo le jasno in brez meglice.

Tako je bilo tudi drugi in tretji dan, neverniki so se obnašali kakor prvi dan; ali deziti le ni hotlo. — Nekteri vse prenagli so jeli že goderljati. Mnogi verni so gospodu Vahalu svetovali, de naj kam pobegne. S tem pa bi bil svoje preljuje novokersence v skušnjo djal, k praznovernim navadam pribežati, ali pa, de bi bili v nevarnosti od razkačeniga in sveti evangeli zasmehajočiga ljudstva na mestu umorjeni biti. „Se nikoli ni naš Bog zapustil teh, kteri so v njega upali; v njegovih rokah sim.“ To je bil njegov edini odgovor. — Le trenutek poznejši, in že je bilo po ti terdi skušnji. Obnebje se je s sopari napolnilo, vstal je grozin

vihar; tečin naliv se je spustil, tako, de so drugi dan zamogli neverniki njive z rajžem obsevati hvalijoči ime kersansko in poveljujoči Boga vsigamogočniga, kteri v nebesih prebiva; itd. V Junan-u 10. vel. travna 1851. A Huot. itd.

(Hlas jed. kat.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. G. Daniel Fajonc, fajmošter v pokoju v Kočevju, je 14. listopada umerl.

(Iz gornje Krajske. Dalje.)

Kar zidanje tega Božjiga hrama tiče, se pa ne more reči, de bi delo popolnoma bilo. Berž ko se vanj stopi, neke neprimernosti oči žalijo. Pod koram sta dva nepotrebna kota, ki cerkev kazita in njeno že tako pičlo prostornost, manjšata. (Cerkev je 10 seznjev dolga, 5—6 široka, in toliko visoka.) Ravno tako je tudi na koru, de se samo iz sred kora, kjer imajo orgle stati, po cerkvi vidi, na obeh konceh pa imaš zid pred seboj. To ti bodo prijetni koti za tiste, ki le radi za durmi ostajajo. Potlej ste dve veliki okni, na vsaki strani cerkve eno, ki tako blizo tal sežete, de bi človek skorej lahko skoz okno v cerkev skočil. Ako bi se vasciga za 3 čevlje od spodej zazidalo, bi bile še zmerej obilniši velikosti. Dalje ima cerkev na 4 voglih 4 v zidu napravljeno izdolbljine (niške), sprednji za stranska oltarja, zadnji pa mende za kerstni kamen in spovednico namenjene. Za oltarje se mi premajhne zde, ker so komej seženj široke. Naj veči neprimernost pa se pri velikim oltarju najde. Na vsaki strani prezberia je en žagrad. Žagradске vrata in menza oltarjeva so prav vstric, tako, de bi ravno v menzo butil, ako bi iz žagradskih vrat naravnost dalje šel. — zdej ste pa še dve stopnici pred oltarjem. Ako hoče tedej mašnik k oltarju pristopiti, mora na okolo iti. Ker ima cerkev le ene same vrata, kar gotovo ni dobro, in en žagrad vsim potrebam zadosti, se bode mende žagrad na severni strani odpert pustil, de bodo ljudje tudi na tem kraji vun in noter hodili. De je to nepristojno in neperpravno, je očitno. Prepozno prihajajoči bodo ravno v mašnika zadevali, ko bo pred oltarjem pri spodnji stopnici molil. Ako veter potegne, mu utegne še hostia z oltarja pihnuti, liste v bukvah premetati, ali pa celo kelih zvernuti.

Vidil sim več v tem stoletju na Krajskim narejenih novih cerkva: v Smartnju pod Smarno Goro, v Smedniku, v Goričah, na Gojzdu, v Mavčah, pri Novi Cerkvi. Nektere so lepe, dobro perpravno delo, ali to moram vonder reči, de nobena zmed njih se mi ne zdi tako zveršeno delo, kakor so nektere starejši iz poprejšniga stoletja. Vse lepši se mi zdijo druge iz pretečeniga stoletja, postavim: štiri Ljubljanske, ali pa tudi Kamniška, Terziška, Cerklanska, Smartniška pri Kraju, Nakliška, Postojnska, Velesovska in družih več. Rad bi hotel tiste može poznati, ki so za take cerkve plane^o) delali, rad bi hotel vediti, ali so bili duhovškiga ali deželskiga stanu, ali so bili ptujci? Pa naj bo to kakor že, to se meni gotovo zdi, de so imeli več cerkveniga duha in naboženskiga nahušenja, kakor pa zdaj naši mojstri. Ali bi ne bilo dobro, de bi se plani za nove cerkve in duhovske hiše tudi od tacih mož narejali, ki se s cerkvijo in naboženskimi rečmi kaj več pečajo, kakor le enkrat v tednu k maši iti? ali de bi saj take plane višji cerkveno predstojništvo od vsih strani dobro pregledovalo, prej ko se poterdijo? de bi se pri tacih delih ne gledalo le na to, kaj noviga, mar več na to, kaj lepiga, dobriga, za pravo pobožnost pristojniga, če prav stare oblike, je narediti, ali bi se ne mogli

^o) Plan je slovenska beseda, ker se celo poslopie na plane dene in predočiti. Dupl-nik.

za visoko skčljivo zmed dotične duhovsine taki moze najti, ki so na umetne stavbe posebno za cerkve in druge poslopja, ki naboženske namene imajo, dobro izučeni, kakoršne so nekde Jezuiti imeli? Pojdite po deželi gledat, in bote viditi, kako malo je farovžev, de bi bili res za duhovsko stanovanje ugodni, veliko pa jih je popolnoma skazenih. Za to se ni treba čuditi: taki moze so jih delali, ki se niso nikoli tega učili, kakoršne morajo hiše za duhovne biti, de bi se tisti, ki v njih stanujejo, ložej posvetnemu duhu branili, in po svojim poklicu živeli. Koliko bi pri takim cerkve perhramile! koliko manj sitnost bi bilo! Ali bi se ne mogla tudi glede tega cerkev osvoboditi?

Pa de k Zabniški cerkvi nazaj pridem, ona stoji malo od ceste na travniku, kjer ob povodnjh čez in čez voda nastopi in po delj časa stoji luza. Med cerkvijo in vasjo teče potok, Zabnica imenovan. Ob povodnjh se čez bregove svojiga vodotoka po vseh travnikih in vertih razlije, de je cerkev in kaplanija okoli in okoli z vodo obdana. Zdej so od kaplanije do cerkve pot nekej vzdignili in zidan mostek naredili, de se voda odtekati more. Ta voda je prav škodljiva za cerkev, verte, hiše in travnike. Velikokrat seno in otavo pomaže in pokvari bližno pot čez travnike k sv. Duhu zalije; kdor hoče v cerkev iti, mora vodo in blato gaziti, de je strah.

(Dalje sledi.)

Iz Notranjiga v dan sv. Leopolda 1852. *) Veliko se je že po nemških in slovenskih časnikih bralo od zidanja, in posvečvanja farne cerkve sv. Pavla na Verhniku, tudi iz Gorenskiga je došel glas kolkanj de Slovenci po Krajskim za božjo čast storijo. Marsikdo bi misliti utegnil, de se po družih farah nič ne stori, ker se ne razglasuje. Pa tudi drugod se pobožni duh Slovencev razodeva, al — bodi si iz ponižnosti, ali zavolj pomankanja dopisnikov — bolj na tihim ostaja. Kdor letašnje leto Notrajnsko le nekoliko pogleda, se more prepričati, de tudi Notranjčani za božjo čast niso ravno zadnji. Če se oberneš od Postojne proti Terstu, bos vidil precej v Postojni cerkev lepo ozalisano, ako ravno je bila l. 1849 obropana, in verh tega še lepi, novi Božji grob; v Hrenovcah novo pokriti stolp ali turn, in novo napravljeno šolo; na Ruzdertim (majhna kaplania komej s 70 hišami) novo šolo, orgle in cerkvico, de jo je veselje ogledovati; v Senožečah novo zvonjenje itd. Ako se pa podaš od Postojne proti Reki, ti priča od pobožniga duha Notrajncov novo pokriti stolp v Števani in Slavini, nova šola v Knežaku, osnova šole v Košani, novo zidana cerkev v Kilovcah, posebno pa Ternovska fara. V ti so v dveh letih 3 podružnice (Velka Bukovca, Dobropolje, in Verbov) povzdignjene, in popravljene bile; pri eni kaplanii (v Harijah) je bil nov stolp sozidan, in pri farni cerkvi v Teraovim je bil stolp z bakram al kufram pokrit. Mem gredē druge stroške, je samo le stolp pri farni cerkvi faranam stroškov blizo do 3000 napravil. — Stara farna cerkev sv. Petra v Ternovim je bila že l. 1829 za več komolcov podaljšana, in novi stolp sozidan, al dokončati ga, takrat ni bilo mogoče, le prosto strešico iz dil so mu naredili; lepši in umetniši streho narediti so naslednikom pripustili. Že več let so si poprejšni g. tehant prizadevali to delo dokončati, al slabe letinje, in revšina faranov jih je opovirala. Sedajni tehant, častiti g. Anton Grasič s sosesjskinimi možmi so se lansko leto tega dela krepko poprijeli, in z Božjo pomočjo svoj cil in konec

dosegli. V saboto, to je, 13. t. m. popoldan je pokanje, in gromenje cerkvenih moznarjev, in slave-no zvonenje vsem faranam oznanilo, de je delo srečno dokončano. — Če se pomislijo slabe letinje, ki so zaporedama nasledvale, in vsi pomnoženi davki, ki so jih revni ljudje v slabih letih odratovati mogli, in de so pri vsem tem vender v 2 ali 3 letih vse gori omenjeno za Božjo čast storili, mora sleherni spoznati, de tudi pri Notrajnčanih vera še ni zaspala. —

Če ravno se serce raduje viditi tolikanj lepih naprav, vender tudi človeka v serce zbode, viditi, koliko de še manka, posebno v Ternovski fari. Farovž je taki, de se pri hudi burji, kakor je tukaj navadna, zaspati ne more brez straha, svoje življenje zgubiti, gg. kapljani nimajo nič svojiga posebniga stanovanja, ampak so prisiljeni se po ptujih hišah potikati, in zavolj pohišteev z družimi družinami skupej prebivati. Kolkanj nadelčnosti, de morajo po takim prestati, si vsaki lahko misli. — Šolsko poslopje je tudi tako slabo, de si letas ne upajo več otrok noter pošiljati. — Ternovske farane tedej čakajo še stroški, kterih v sedajnih časih, ko morajo zraven vsiga družiga še odškodnino plačevati zmoči ne bodo mogli, ako se jim od drugod na roke ne pojde.

Razgled po kersanskim svetu.

Od hervaške meje, 16. listop. pišejo „slovenske nov.“, de se z Bosniaki per vseh lepih obljubah vedno neusmiljeno dela; — ne le od turkov samih ampak tudi od staroverskih višjih so zatirani. Toži se močno zoper bosenskiga staroverskiga vladika (njih škofa), de sebi podverženo staroversko duhovstvo rameno stiska, in od njega dnarne davke tirja, ki nobene postavne zastave nimajo. Nekoliko staroverskih duhovnov je šlo v Sarajevo prašat, pod kakšnim imenom, de te davke od duhovstva tirja? Odgovor je bil ta, de je vladika nekaj popov ukazal v ječo vreči, s pristavkam, de tako se bo slehernimu zgodilo, kteri ne bo plačal. Te silne in neprejenljive stiske — in pa od vseh strani, ki so svēsto starovercem šiba Božja za njih odpadstvo od Rima, bi mogle vender tudi staroversko duhovstvo že enkrat zbuditi, de bi začeli misliti, kje de je resnica.

Mili darovi.

Več udov Marijne družbe na Igu 8 gold., poslanih po gosp. Jožefu Partelnu za misjon prečastitiga gosp. Dr. Ignacija Knoblecharja.

Novicam k 93. listu.

„Pismica v 82. l. Nov.“ nam ni treba se enkrat prebirati; smo Vas pervikrat razumeli, ali Vi nas neki niste razumeli, sicer bi ne bili k takimu sklepu peršli. „Tu in tam kak bravec.“ (Nov.) — „Obilno veliko bravecov.“ (Dan.), ergo: „Tiste bombe (?) očitno ni bilo treba.“ Od bliz in od deleč njs zmiram več glasov prepriča, de večina bravecov, kakoršnim zlasti v ti reči sodba gre, z zapopadkam unih potopisov, iz dobriga vzroka, zadovoljna ni: Vi pa, malo de ne čisto vsem, nekako posebno dovoljnost z njimi podtikujete, in nezadovoljnim perlastujete, de „luč pod merik stavijo.“ Ali Vi res ménite, de je takó „nepotrebnost.“ (de hujsiga ne recemo) tako pomoto odkriti, zlasti ko častiti braveci to tirjajo? — „Vredništva Danice niste nikdar silihi. Vašo pot hoditi:“ pa zdi se nam, de ste se bili prvi v našo pot zakadili. — De ste stareji mem nas: poštenje! — iz serca Vam Matuzalemovo starost pervošimo; to pa Vam vender v ti reči druge pravice ne da, kakor če Vas bomo tudi vprihadnji, kakor dozdaž — vikali, kar pa „v šolo k nam“ tiče, bi bili modro storili, ako bi bili molčali; — to naj bo receno, de v osebnosti ne zajdemo, in ko smo že inimici causae, de amici personae ostanemo.

Vredništvo.

*) Bog plati za dopis! — Vpisnih spričevanj za Vas in za mnogo družih nam častiti odbor društva sv. Mohora še ni poslal, tudi bukev ne, ki jih je permankalo za nektere častite družnike.

Vredništvo.